

Розділ 2

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

DOI: 10.33310/2519-2809-2019-47-1-40-45

УДК 327(438):303.4

НАТАЛЯ БУГЛАЙ

доктор історичних наук, професор кафедри історії

Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського,

м. Миколаїв, Україна

e-mail: buglay@ukr.net

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА В ЗАРУБІЖНІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ

Дослідженням зовнішньої політики Польщі, її взаємин з іншими державами та міжнародними організаціями в контексті трансформації європейського геополітичного простору чимало займалися зарубіжні науковці. Виходячи з хронологічних рамок кінця XX – початку XXI ст., дослідницьким пошуком були охоплені наукові студії, створені в 1990–2000-х рр. Так, певне місце в історіографії теми займають напрацювання білоруських та литовських авторів, дослідників із США, Великобританії та інших держав. Масив наукових праць є цілком достатнім для вивчення зовнішньої політики РП, зокрема, пріоритетних її завдань, пов'язаних з інтеграцією держави до НАТО та ЄС, розбудовою взаємовигідних партнерських взаємин із провідними державами, співпрацею з сусідніми та іншими країнами, міжнародними організаціями.

Ключові слова: Польща, зарубіжна історіографія, наукові студії, зовнішня політика, дослідники, комплексний аналіз.

Звернення до потужного зарубіжного історіографічного комплексу, що висвітлює зовнішню політику Республіки Польща є актуальним і передбачає проведення масштабної роботи по його аналізу. Виходячи з хронологічних рамок кінця XX – початку XXI ст., дослідницьким пошуком були охоплені наукові студії, створені в 1990–2000-х рр. Розвідки з політології, соціології, культурології, економічної науки, інших галузей гуманітаристики в цей час та за відповідною тематикою набувають яскраво вираженого міждисциплінарного характеру, відчутно набуваючи, на наше переконання, в такий спосіб у якості. Подібний стан справ відкриває фактично необмежені можливості для об'єктивного висвітлення подій історичних подій, ставить, разом з тим, перед дослідниками низку викликів, відповідь на які потребує високого професіоналізму та фахової підготовки.

Зарубіжні науковці активно займалися дослідженням зовнішньої політики Польщі, її

взаємин з іншими державами та міжнародними організаціями в контексті трансформації європейського геополітичного простору. Так, певне місце в історіографії теми займають напрацювання білоруських та литовських авторів. Зважаючи на безпосереднє сусідство з РП та деяку спільність спричинених цим фактом проблем, значне місце в доробку білоруських та литовських науковців займають студії європейської та євроатлантичної інтеграції, білорусько-польських та литовсько-польських взаємин, стосунків із Російською Федерацією, регіональної взаємодії, співпраці в рамках єврорегіонів тощо. Так, нашу увагу привернули наукові публікації білоруських авторів С. Греся [9], І. Дорняка [14], в яких аналізуються аспекти двосторонніх взаємин між Білоруссю та Польщею, розвідки А. Русаковича [19] про політику НАТО і ЄС щодо Білорусі крізь призму участі в її реалізації польського чинника, статті В. Снапковського [20], В. Шадурського [26] та ін., у

контексті аналізу широкого спектру проблем певною мірою характерні висвітленням аспектів зовнішньої політики РП упродовж 1995–2005 рр., а також їх литовських колег А. Бумблаускаса [27], А. Палецькіса [18] та ін., яким притаманно звернення до проблем спільної історичної минувшини Литви та Польщі, сьогоденних взаємин між ними.

З-поміж авторитетних у США та далеко за їх межами фахівців у сфері міжнародних відносин увагу привертає перш за все З. Бжезінський, всесвітньовідомий політолог, соціолог, радник з питань національної безпеки президента Д. Картера [2], наукові дискурси якого незмінно торкаються ситуації у Європі та на пострадянському просторі. У добре відомій праці «Велика шахівниця: американська першість та її стратегічні імперативи» та низці інших досліджень З. Бжезінський послідовно відстоює думку про те, що зміни, спричинені розпадом соціалістичного табору та ліквідацією СРСР, є надзвичайно вигідними для Польщі, адже відкривають перед нею колосальні можливості для зміцнення геополітичної ваги й утвердження в якості лідера Центрально-Східної Європи: з наближенням України до Європи Російська Федерація все більше дистанціюватиметься від європейської політики, водночас охоплена інтеграційними процесами на Європейському континенті Німеччина все більше «поглинатиметься» ЄС, відповідно, порожнечу, що утвориться внаслідок означених процесів у цій частині світу, «приречена» заповнити РП. Прихильний до зміцнення геополітичної ваги Польської держави, сприятливі для цього перспективи З. Бжезінський убачав в активізації роботи Веймарського трикутника, до участі в якому, принагідно зауважимо, він вважав за доцільне долучити також і Україну. Звичайно ж, неможливо не згадати зауваження про те, що «без України Росія перестає бути євразійською імперією», яке дуже влучно, на наш погляд, розкриває заангажованість у нашій державі великих сусідів – Росії та Польщі, однаковою мірою зацікавлених у зміцненні своєї геополітичної ваги [3, с. 62].

Про прагнення Польської держави до інтеграції в політичні, економічні та безпекові структури Заходу, утвердження в якості лідера

Центрально-Східної Європи йдеться у студіях С. Буранта [4], Ш. Гарнетта [8], Х. Тіммермана [21], ін. Прихильні до прагнення офіційної Варшави обійняти позицію регіонального лідера, вони значну увагу приділяють взаєминам Польщі з Україною та погоджуються з тим, що незалежна Україна має колосальне значення для загальноєвропейської, регіональної та власне польської безпеки. Прагненням офіційної Варшави максимально забезпечити східний кордон РП у роботі спеціаліста-аналітика держдепартаменту США С. Буранта, приміром, пояснено вихід польсько-українських взаємин на рівень стратегічного партнерства. Водночас політика максимального сприяння, що її по відношенню до євроінтеграційних устремлень України реалізує польська влада, на переконання С. Буранта, зумовлена не інакше як поширеними на території РП антиросійськими настроями. У дослідженні Ш. Гарнетта [28], співробітника Фонду Карнегі, Україна названа наріжним каменем в арці європейської безпеки, і від того, наскільки стабільною вона виявиться, значно залежить збереження цілісності європейською системою безпеки, – переконаний фахівець. Окрім того, у праці Ш. Гарнетта зауважено, що найважливішим партнером України у Європі є Польща, і підтримка зв'язків співпраці з нашою державою є одним із ключових пріоритетів польської зовнішньої політики. Прикметно, що західні автори впродовж тривалого часу розглядали Україну сферою впливу Кремля, і лише зі зміщенням на Схід кордонів Альянсу та зміцненням нашої держави у міжнародній своїй суб'єктності в їх працях вона все більше почала фігурувати як самостійна величина. Що ж стосується західного вектора зовнішньої політики РП, успіхи її інтеграції до НАТО та ЄС, поглиблення співпраці зі США та провідними державами Західної Європи оцінюються ними, як правило, позитивно.

Проблеми історичного розвитку Польщі в колі держав із регіону ЦСЄ, такої собі «напівпериферії Заходу», проаналізовано у роботі американського славіста польського походження П. Вандича «Ціна свободи. Історія Центрально-Східної Європи від Середньовіччя до сьогодення» [5]. Дослідження англійського історика Н. Дейвіса «Боже ігрище. Історія

Польщі» [12] привертає увагу аналізом генезису Польської держави від найдавніших часів до сучасності, розглядом внутрішніх трансформацій та позиціонування держави на міжнародній арені. Кращому розумінню розбудови РП у контексті викликів, характерних для регіону Центрально-Східної Європи у період по розпаду Радянського Союзу, покликані сприяти також роботи М. Вахудової [6], Ж.-Б. Дюрозеля [15], П. Джонсона [13], М. Кундери [16], колективна праця М. Даудерштадта, А. Геррітса, Д. Маркуса [11], ін.

Виходячи з того, що впродовж аналізованого періоду розбудова Польської держави незмінно була пов'язана з Європейським Союзом, початково – в аспекті підготовки до вступу, згодом – зміцнення як держави-члена, історіографічним аналізом було охоплено низку наукових студій провідних зарубіжних учених-фахівців у сфері європейської інтеграції – М. Араха «Європейський Союз: бачення політичного об'єднання» [1], В. та Г. Волесів «Творення політики в Європейському Союзі» [7], Д. Дайнена «Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції» [10], Ф. Тоді «Нарис історії Європейського Союзу» [22] та ін. У своїй сукупності вони значно посприяли комплексному розумінню історії європейської інтеграції, спрямованості її розвитку, передумов та причин поповнення ЄС новими членами, а також наслідків у регіональному й глобальному масштабі, до яких спричинили означені процеси.

І, нарешті, відзначимо дослідження добре відомих знавців геополітики та історії міжнародних відносин С. Хантінгтона [25], Ф. Морозефаржа [17], А. Тойнбі [23], Ф. Фукуями [24], опрацювання яких закладає підґрунтя для комплексного осмислення історичного поступу Європи та світу в цілому, розширює уявлення про події та процеси на глобальному рівні, під впливом яких Республіка Поль-

ща реалізовувала зовнішню свою політику. Так, більшість дослідників проблеми слідом за С. Хантінгтоном схильні розглядати Польщу органічною складовою західної цивілізації та позитивно оцінювати її долучення до Європейського Союзу. Загальносхваленою також є думка про те, що Польща потрібна Європейському Союзу не менше, ніж ЄС потрібен їй самій. У цілому ж, європейський вибір зовнішньої політики РП виявився тим чинником, навколо успіхів реалізації якого офіційній Варшаві вдалося об'єднати суспільство, а разом суттєво підвищити авторитет держави на міжнародному рівні.

Отже, наукові роботи зарубіжних дослідників (білоруських, литовських, американських, британських та ін.), проаналізовані у статті, свідчать, що вивчення зовнішньої політики РП упродовж 1995–2005 рр., і надалі викликає інтерес не лише в Україні та Польщі, але й у інших країнах. В наявності достатня кількість розвідок, що дозволяє ретельно проаналізувати зовнішньополітичні пріоритети РП, яка завдяки вдалим реформам, збалансованості внутрішньої і зовнішньої політики, подоланню корупції, претендує на роль лідера Центрально-Східної Європи. Звернення до зарубіжної історіографії допомагає осмислити головні цілі й завдання зовнішньополітичної діяльності Польщі на міжнародній арені, зміст і форми її відносин із сусідніми та іншими державами та міжнародними організаціями. І хоча роботи різні за змістом і характером, особливо в оцінці вступу РП до НАТО і ЄС, наявності здобутків і перспектив на цьому шляху, ролі в зовнішній політиці країни президента А. Квасневського та співробітництва РП у рамках транскордонного і міжрегіонального співробітництва, всі вони заслуговують на увагу і спонукають до продовження наукових пошуків по темі дослідження.

Список використаних джерел

1. Арах М. Европейский Союз: видение политического объединения: пер. с слов. Москва: Экономика, 1998. 466 с.
2. Бжезинский З. Велика шахівниця: американська першість та її стратегічні імперативи. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. 236 с.
3. Буглай Н. М. Епоха Квасневського в зовнішній політиці Республіки Польща (1995-2005 рр.): монографія. Миколаїв: Іліон, 2017. 432 с.
4. Бурант С. Р. Україна і Польща: до стратегічного партнерства // Політична думка. 1997. № 3. С. 99–111.
5. Вандич П. Ціна свободи. Історія Центрально-Східної Європи від Середньовіччя до сьогодення. Київ: Критика, 2004. 464 с.
6. Вахудова М. А. Нерозділена Європа: демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму / [пер. з англ. Т. В. Цимбал]. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2009. 379 с.

7. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі / [пер. з англ. Р. Ткачук]. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 871 с.
8. Гарнетт Ш. Перекрестки Європи: Россия, Запад и новые сопредельные государства // США – Канада: Экономика. Политика. Культура. 1999. № 3–4. С. 84–113.
9. Гресь С. М. Белорусско-польские отношения: история формирования и перспективы развития [Электронны ресурс] // Беларуска-польскія адносіны: гісторыя і сучаснасць: Матэрыялы міжнар. круглага стала (Мінск, 30 кастр. 2014 г.) / В. Г. Шадурскі (адк. рэд.). Мінск: Вyd. цэнтр БДУ, 2015. С. 51–55. URL:http://www.elib.bsu.by/bitstream/123456789/110737/1/gres_2014_BelPol.pdf.
10. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції / [пер. з англ. М. Марченко]. Київ: К. І. С., 2006. 692 с.
11. Даудерштадт М., Геррітс А., Маркус Д. Драматичний перехід: соціал-демократія у Східній та Центральній Європі / [пер. з англ.]. Київ: Основні цінності, 2000. 232 с.
12. Дейвіс Н. Боже ігрище: історія Польщі / [пер. з англ. П. Тарашук]. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2008. 1080 с.
13. Джонсон П. Современность. Мир с двадцатых по девяностые годы. В 2-х ч. Ч. 2. Москва: Изд-во «Ануби»; ТОО «Вилад», 1995. 479 с.
14. Дорняк И. И. Проблема белорусско-польского экономического и культурного сотрудничества в 1991–2005 гг. в оценке белорусской историографии. *Веснік Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Серыя 1. Гісторыя і археалогія. Філасофія. Паліталогія*. 2013. № 1 (144). С. 54–63.
15. Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / [пер. з фр. Є. Марічека, Л. Погорелової, В. Чайковської]. Київ: Основні, 1995. 903 с.
16. Кундера М. Трагедія Центральної Європи [Електронний ресурс] // «І». 1995. № 6. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n6texts/kundera.htm>.
17. Моро-Дефарж Ф. Введение в геополитику. Москва: Конкорд, 1996. 431 с.
18. Палецкіс А. Блеск и нищета литовской дипломатии [Электронный ресурс]. URL: http://baltron.ru/news/blesk_i_nishheta_litovskoj_diplomatii/2016-09-30-87.
19. Русакович А. Роль Польши и Германии в формировании общей политики ЕС по отношению к Беларуси [Электронный ресурс] // Центр изучения внешней политики и безопасности: сайт. URL: <http://ru.forsecurity.org/роль-польши-и-германии-в-формировании-общей-политики-ес-по-отношению-к-беларуси>.
20. Снапковский В. Белорусско-российские отношения на рубеже столетий (конец 1999 – начало 2001 г.) [Электронный ресурс] *Белорусский журнал международного права и международных отношений*. 2001. № 2. Сведения доступны также по Интернету. http://portalus.ru/modules/belarus/rus_readme.php?subaction=showfull&id=1096042265&archive=&start_from=&ucat=20&category=20.
21. Тиммерман Х. Европейский Союз и его «новые соседи» [Электронный ресурс] // Россия в глобальной политике. 2005. № 4. Июль–август. URL: http://www.globalaffairs.ru/print/number/n_5464.
22. Тоді Ф. Нарис історії Європейського Союзу / [пер. з англ. М. Марченко]. Київ: К. І. С., 2001. 136 с.
23. Тойнби А. Постыжение истории. Москва: Айрис-Пресс, 2010. 640 с.
24. Фукуяма Ф. Конец истории и последний человек / [пер. с англ. М. Б. Левина]. Москва: АСТ «Ермак», 2005. 588 с.
25. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / [пер. с англ. Т. Велимеева]. Москва: АСТ: Астрель, 2011. 571 с.
26. Шадурский В. Внешняя культурная политика Республики Беларусь: состояние и проблемы. *Белорусский журнал международного права и международных отношений*. 2000. № 4. Сведения доступны также по Интернету:http://portalus.ru/modules/belarus/rus_readme.php?subaction=showfull&id=1096041490&archive=&start_from=&ucat=20&category=20.
27. Bumblauskas A. Konceptja ULB Jerzego Giedroycia: spojrzanie z Litwy / [red. A. Nikzentitis, M. Koczynski] // *Dialog kultur pamieci w regionie ULB*. Warszawa: Muzeum Historii Polski, 2014. S. 40–60.
28. Garnett S. Keystone in the Arch: Ukraine in the emerging security environment of Central and Eastern Europe. Washington DC: Carnegie Endowment for International Peace. 1997. 145 p.

References

1. Arakh M. (1998). *Yevropejskij Soyuz: videnie politicheskogo obedineniya: per. s slov [European Union: a vision of political unification]*. Trans. from words. Moscow: Ekonomika, 466 [in Russian].
2. Bzhezinskij Z. (2000). *Velyka shakhivnycja: amerykanska pershistja ta jiji strategichni imperatyvy [Great chessboard: American championship and its strategic imperatives]*. Ivano-Frankivsk: Lileya-NV, 236 [in Ukrainian].
3. Bughlaj N. M. (2017). *Epokha Kvasnjevsjkogho v zovnishnij polityci Respubliky Poljshha 1995-2005 [The era of Kwasniewski in the foreign policy of the Republic of Poland 1995-2005]*. A monograph. Nikolaev: Ilion, 432 [in Ukrainian].
4. Burant S. R. (1997). *Ukrajina i Poljshha: do strategichnogho partnerstva. Politychna dumka [Ukraine and Poland: Strategic Partnership]*. Political Thought. № 3. P. 99-111 [in Ukrainian].
5. Vandych P. (2004). *Cina svobody. Istorija Centraljno-Skhidnoji Jevropy vid Serednjovichchja do sjohodennja [Freedom Price. History of Central and Eastern Europe from the Middle Ages to the present]*. Kyiv: Kritika, 464 [in Ukrainian].
6. Vakhudova M. A. (2009). *Nerozdilena Jevropa: demokratija, vazheli vplyvu ta integracija pislja komunizmu. Per. z anghl. T. V. Symbal [Undivided Europe: Democracy, Levers of Influence and Integration after Communism]*. Trans. from English T. Symbal. Kyiv: VD «Kiyev-Mogilyanska akademiya», 379 [in Ukrainian].
7. Voles V., Voles Gh. (2004). *Tvorennja polityky v Jevropejskomu Sojuzi. Per. z anghl. R. Tkachuk [Creation of a policy in the European Union]*. Trans. from English R. Tkachuk. Kyiv: Vid-vo Solomiyi Pavlichko «Osnovi», 871 [in Ukrainian].
8. Garnett Sh. (1999). *Perekrestki Yevropy: Rossiya, Zapad i novye sopredelnye gosudarstva. SShA – Kanada [Crossroads of Europe: Russia, the West and new contiguous states. USA – Canada]*. Economics. Politics Culture. № 3-4. P. 84-113 [in Russian].
9. Gres S. M. (2015). *Belorussko-polskie otnosheniya: istoriya formirovaniya i perspektivy razvitiya. Elektronny resurs [Belarusian-Polish relations: the history of formation and development prospects]*. Electronic resource. Belarusian-Polish relations: Past and Present: Proceedings of the Intern. Roundtable. Minsk, 30 kastr. 2014. V. G. Shadurski. Minsk: Vyd. centr BDU, P. 51-55. Retrieved from http://www.elib.bsu.by/bitstream/123456789/110737/1/gres_2014_BelPol.pdf. [in Belarussian].

10. Dajnen D. (2006). *Dedali micnishyj sojuz. Kurs jevropejskoij integraciji. Per. z anghl. M. Marchenko* [The ever stronger union. European integration course]. *Trans. from English M. Marchenko*. Kyiv: K. I. S., 692 [in Ukrainian].
11. Daudershtadt M., Gherrits A., Markus D. (2000). *Dramatycznyj perekhid: social-demokratija u Skhidnij ta Centralnij Jevropi. Per. z anghl.* [Dramatic transition: Social-Democracy in Eastern and Central Europe]. *Trans. from English*. Kyiv: Osnovni cinnosti, 232 [in Ukrainian].
12. Dejvis N. (2008). *Bozhe ighryshhe: istorija Poljszhi. Per. z anghl. P. Tarashhuk* [God's merry-go-round: the history of Poland]. *Trans. from English P. Tarashchuk*. Kyiv: Vid-vo Solomiyi Pavlichko «Osnovi», 1080 [in Ukrainian].
13. Dzhonson P. (1995). *Sovremennost. Mir s dvadtsatykh po devyanostye gody* [Modernity. World from the twenties to nineties]. In 2 hours. Part 2. Moscow: Izd-vo «Anubi»; TOO «Vilad», 479 [in Russian].
14. Dornyak I. I. (2013). *Problema belorussko-polskogo ekonomicheskogo i kulturnogo sotrudnichestva v 1991–2005 v otsenke belorusskoy istoriografii* [The problem of Belarusian-Polish economic and cultural cooperation in 1991–2005 in the assessment of Belarusian historiography]. *Bulletin of Hrodna State University. Series 1. The history and archeology. Philosophy. Politics.* № 1 (144). P. 54–63 [in Belarussian].
15. Djurozelj Zh.-B. (1995). *Istorija dyplomacii vid 1919 roku do nashykh dniv. Per. z fr. Je. Maricheka, L. Poghorjelovoi, V. Chajkovskoij* [History of diplomacy from 1919 to the present]. *Trans. from Fr. E. Maricek, L. Pogorelova, V. Tchaikovska*. Kyiv: Osnovi, 903 [in Ukrainian].
16. Kundera M. (1995). *Tragedija Centralnoj Jevropy. Elektronnyj resurs* [Tragedy of Central Europe]. *Electronic resource*. «Yi». № 6. Retrieved from <http://www.ji.lviv.ua/n6texts/kundera.htm> [in Ukrainian].
17. Moro-Defarzh F. (1996). *Vvedenie v geopolitiku* [Introduction to Geopolitics]. Moscow: Konkord, 431 [in Russian].
18. Paletskis A. (2016). *Blesk i nishcheta litovskoy diplomatii. Elektronnyj resurs* [Glitter and poverty of Lithuanian diplomacy]. *Electronic resource*. Retrieved from http://baltron.ru/news/blesk_i_nishcheta_litovskoj_diplomatii/2016-09-30-87 [in Russian].
19. Rusakovich A. *Rol Polshi i Germanii v formirovanii obshchey politiki YeS po otnosheniyu k Belarusi. Elektronnyj resurs* [The role of Poland and Germany in the formation of a common EU policy towards Belarus]. *Electronic resource*. Center for the Study of Foreign Policy and Security: retrieved from <http://ru.forsecurity.org/роль-польши-и-германии-в-формировании-общей-политики-ес-по-отношению-к-беларуси> [in Russian].
20. Snapkovskiy V. (2001). *Belorussko-rossiyskie otnosheniya na rubezhe stoletiy konets 1999 – nachalo 2001. Elektronnyj resurs* [Belarusian-Russian relations at the turn of the century late 1999 – early 2001]. *Electronic resource*. Belarusian Journal of International Law and International Relations. № 2. Retrieved from http://portalus.ru/modules/belarus/rus_readme.php?subaction=showfull&id=1096042265&archive=&start_from=&ucat=20&category=20 [in Russian].
21. Timmerman Kh. (2005). *Yevropejskiy Soyuz i ego «novye sosedi»*. *Elektronnyj resurs* [The European Union and its «new neighbors»]. *Electronic resource*. Russia in global politics. № 4, July–August. Retrieved from http://www.globalaffairs.ru/print/number/n_5464 [in Russian].
22. Todi F. (2001). *Narys istoriji Jevropejskogho Sojuzu. Per. z anghl. M. Marchenko* [Essay on the history of the European Union]. *Trans. from English M. Marchenko*. Kyiv: K. I. S., 136 [in Ukrainian].
23. Toynbi A. (2010). *Postizhenie istorii* [Comprehension of history]. Moscow: Ajris-Press, 640 [in Russian].
24. Fukuyama F. (2005). *Konets istorii i poslednyj chelovek. Per. s angl. M. B. Levina* [The end of the story and the last person]. *Trans. from English M. B. Levin*. Moscow: AST «Ermak», 588 [in Russian].
25. Khantington S. (2011). *Stolknovenie tsivilizatsiy. Per. s angl. T. Velimeeva* [Clash of Civilizations]. *Trans. from English T. Velimeeva*. Moscow: AST: Astrel, 571 [in Russian].
26. Shadurskiy V. (2000). *Vneshnyaya kulturnaya politika Respubliki Belarus: sostoyanie i problemy* [External cultural policy of the Republic of Belarus: state and problems]. *Belarusian Journal of International Law and International Relations*. № 4. Retrieved from http://portalus.ru/modules/belarus/rus_readme.php?subaction=showfull&id=1096041490&archive=&start_from=&ucat=20&category=20 [in Belarussian].
27. Bumblauskas A. (2014). *Koncepcja ULB Jerzego Giedroycia: spojrzanie z Litwy. Red. A. Nikzentitis, M. Kopczyński. Dialog kultur pamięci w regionie ULB*. Warszawa: Muzeum Historii Polski, 2014. S. 40–60.
28. Garnett S. *Keystone in the Arch: Ukraine in the emerging security environment of Central and Eastern Europe*. Washington DC: Carnegie Endowment for International Peace. 1997. 145 p.

Буглай Н. Внешняя политика Республики Польша в зарубежной историографии

Исследованием внешней политики Польши, ее взаимоотношений, с другими государствами и международными организациями в контексте трансформации европейского геополитического пространства немало занимались зарубежные научные работники. Исходя из хронологических рамок конца XX – начала XXI вв., исследовательским поиском были охвачены научные студии, созданные в 1990–2000-х гг. Так, определенное место в историографии темы занимают наработки белорусских и литовских авторов, исследователей, из США, Великобритании и других государств. Масив научных трудов является полностью достаточным для изучения внешней политики РП, в частности, приоритетных ее заданий, связанных с интеграцией государства к НАТО и ЕС, перестройкой взаимовыгодных партнерских взаимоотношений с ведущими государствами, сотрудничеством с соседними и другими странами, международными организациями.

Ключевые слова: Польша, зарубежная историография, научные студии, внешняя политика, исследователи, комплексный анализ.

Buglay N. Foreign policy of Republic is Poland in foreign historiography

By research of foreign policy of Poland, its mutual relations, with other states and international organizations in the context of transformation of European geopolitical space quite a bit foreign research workers

got busy. Coming from the chronologic scopes of end XX – to beginning of XXI item, by a research search scientific studios, created in 1990-2000th, were overcome. A certain place in historiography of theme is occupied by works of the Byelorussian and Lithuanian authors, researchers, from the USA, Great Britain and other states. An array of scientific labours is fully sufficient for the study of foreign policy of RP, in particular, its foreground jobs, related to integration of the state to NATO and EU, re-erecting of mutually beneficial partner mutual relations with the leading states, by a collaboration with nearby and other countries, international organizations.

Because of direct neighbourhood from RP and some community of the problems caused by this fact, a considerable place in work of the Byelorussian and Lithuanian research workers is occupied by the studios of European and evroatlantichnoy integration, Byelorussian-Polish and Lithuanian-Polish mutual relations, relationships with Russian Federation, regional co-operation, collaboration, within the framework of the European regions and others like that. Western authors examine transformation of foreign-policy course of Poland in the side of western values as such which changed consisting of businesses of country on the best, successes of its integration with NATO and EU of deepening of collaboration with the USA and leading states of Western Europe are estimated by them, as a rule, positively.

Coming from that during an analysable period, re-erecting of the Polish state was unchanging related to European Union, initially – in the aspect of preparation to the entry, afterwards is strengthening as a state-member, by a historiography analysis the row of scientific studios of leading foreign scientists-specialists was overcome in the field of European integration. In the aggregate they considerably assisted the complex understanding of history of European integration, orientation of its development, pre-conditions and reasons of addition to EU, new members, and also consequences in a regional and global scale, to which entailed the noted processes.

Keywords: Poland, foreign historiography, scientific studios, foreign policy, researchers, complex analysis.